

POLITIikka-

VIIKKO

Hyvinvointialueet ja vaikuttaminen - tehtäväpaketti (45 min)

Hyvinvointialueet ja vaikuttaminen -tehtäväpaketin tavoitteena on antaa oppilaille perustietoa hyvinvointialueista sekä osallistumisesta ja vaikuttamisesta hyvinvointialueilla. Oppimateriaali sisältää yhdessä nuorten kanssa tehdyn videon, jossa kerrotaan lyhyesti hyvinvointialueista ja vaikuttamisesta. Lisäksi oppimateriaali sisältää tehtäviä, jotka syventävät oppilaiden tietoja hyvinvointialueiden toiminnasta ja haastavat pohtimaan itselle mieluisia osallistumis- ja vaikuttamistapoja.

Osana oppituntia nuoret pääsevät myös itse kertomaan ajatuksiaan hyvinvointialueen toiminnasta, ja materiaalin toteuttava Kohti nuorten hyvinvointialueita -hanke vie nuorten viestejä eteenpäin hyvinvointialueille. Tehtävät sopivat kaikille ennakkotiedoista riippumatta.

1. Video ja keskustelu

Mikä on hyvinvointialue ja miten hyvinvointialueella voi vaikuttaa? (10 min)

Video löytyy osoitteesta: bit.ly/hyvinvointialuevideo

Videolla nuoret kertovat, mikä hyvinvointialue on ja miten nuoret voivat vaikuttaa hyvinvointialueen asioihin. Videon jälkeen opettaja voi kysyä oppilailta esimerkiksi:

- Mitä ajatuksia video herätti?
- Mitä minulle uutta videolla kerrottiin?

Ryhmän kanssa on hyvä käydä läpi vielä perusasiat hyvinvointialueista, muun muassa:

- 1.1.2023 sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta 21 hyvinvointialueelle.
- Hyvinvointialueiden vastuulla ovat muun muassa sosiaalihuollon palvelut, oppilashuolto, lastensuojelu, terveydenhuollon palvelut sekä pelastustoimi.
- Keväällä 2022 aluevaaleissa valittiin hyvinvointialueille aluevaltuustot, jotka käyttävät ylintä päätösvaltaa hyvinvointialueella.
- Aluevaaleissa saa äänestää viimeistään vaalipäivänä 18-vuotta täyttävä henkilö, jonka kotikunta kuuluu kyseiseen hyvinvointialueeseen.
- Hyvinvointialueen on varmistettava, että hyvinvointialueella on käytössä monipuoliset osallistumisen ja vaikuttamisen keinot.

2. Tiedonhakutehtävä (25 min)

Tiedonhakutehtävässä (ks. seuraava sivu) nuoret selvittävät noin 2–3 henkilön ryhmissä omaan hyvinvointialueeseen ja siellä vaikuttamiseen liittyviä asioita. Oppilaat voivat kirjoittaa vastaukset suoraan kysymysten alle.

Oppilaiden ohjeissa kerrotaan, että moniin kysymyksiin löytyy vastaukset oman hyvinvointialueen nettisivuilta tai googlettamalla. Oppilaille voi olla kuitenkin hyvä mainita, että hyvinvointialueet rakentavat vasta verkkosivujaan, eikä kaikkia vastauksia välttämättä siksi löydä kovin helposti.

Tehtävän jälkeen vastaukset käydään yhdessä läpi. Vastausten lisäksi opettaja voi kysyä oppilailta esimerkiksi:

- Oliko johonkin kysymykseen vaikeaa löytää vastaus?
- Yllättikö joku vastaus?

Mikä ihmeen hyvinvointialue?

Hyvinvointialueet ovat melkoinen mysteeri vielä monelle. Hyvinvointialueiden toiminta koskettaa kuitenkin lähes meitä kaikkia. Onkin hyvä tietää, mitä oman alueen hyvinvointialue tekee.

Selvittäkää noin 2-3 henkilön ryhmissä tietoa omasta hyvinvointialueesta. Moniin kysymyksiin löydätte vastaukset oman hyvinvointialueen nettisivuilta tai perinteisesti googlettamalla.

Kysymykset:

1. Millä hyvinvointialueella asutte? Merkitkää vieressä olevaan karttaan.

2. Mitkä kunnat kuuluvat tähän hyvinvointialueeseen?

3. Löytyykö teidän hyvinvointialueelta jokin some-tili, esimerkiksi Instagram?

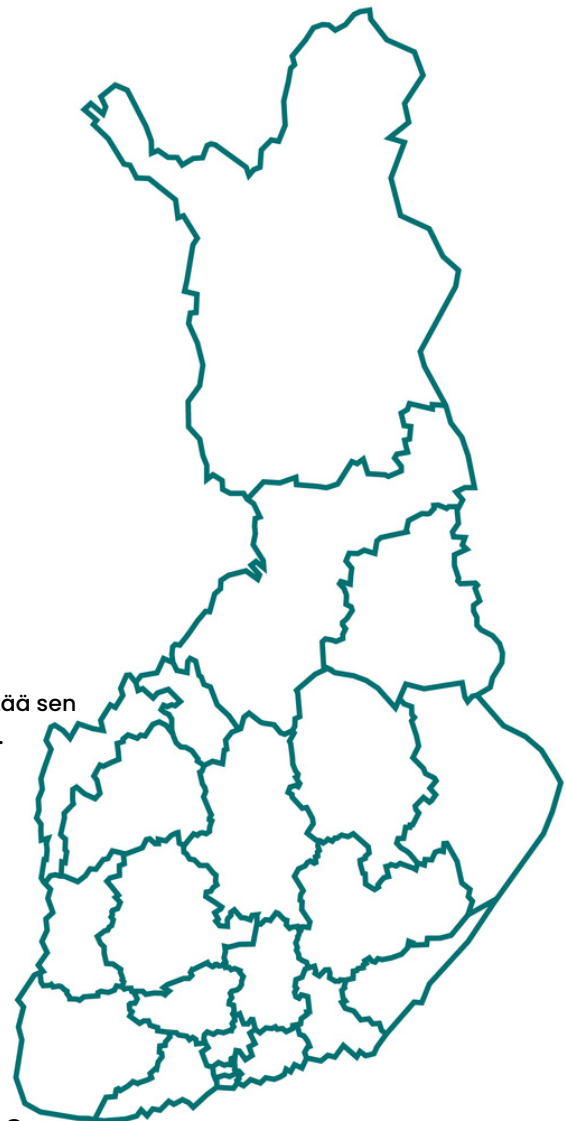
- Millaista sisältöä tililtä löytyy? Kuvaillkaa sisältöä kolmella sanalla.

4. Kuinka monta aluevaltuutettua hyvinvointialueella on?

*Aluevaltuutettu on vaaleilla valittu asukas hyvinvointialueen päättäjäksi aluevaltuustoon. Aluevaltuusto ohjaa hyvinvointialueen toimintaa ja päättää sen kannalta tärkeistä asioista, kuten taloudesta ja palveluiden toimipaikoista.

6. Minkälaisia vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen asukkailla on?

7. Toimiiko hyvinvointialueella jo nuorisovaltuusto? Jos toimii, niin mitä se tekee?

3. Kysely (10 min)

Tehtäväpaketin viimeisessä tehtävässä nuoret pääsevät vastaamaan kyselyyn. Jokainen täyttää kyselyn itse, mutta vastauksia voi miettiä pareittain tai pienryhmissä.

Kyselyyn vastaaminen syventää oppilaiden tietoja hyvinvointialueiden palveluista, ja haastaa pohtimaan itselle mieluisia osallistumis- ja vaikuttamistapoja. Kyselyssä nuoret voivat kertoa terveisensä hyvinvointialueen päättäjille. Kohti nuorten hyvinvointialueita -hanke välittää tiedot hyvinvointialueiden tietoon, ja voi hyödyntää nuorten ajatuksia hankkeen toiminnassa.

Kysely löytyy osoitteesta: bit.ly/nuoretjahyvinvointialueet

Kysyttävää tehtäväpaketista? Ota yhteyttä!

Milla Lamminsivu
alueellisen osallisuuden asiantuntija
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry.
Kohti nuorten hyvinvointialueita -hanke

milla.lamminsivu@nuva.fi
050 337 2345

Kohti nuorten hyvinvointialueita on Nuorten Akatemian, Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton ja Nuorten Suomen yhteishanke, jonka tavoitteena on nuorten osallisuuden edistäminen hyvinvointialueilla. Hanke toteutetaan vuosina 2022-2024, ja sitä rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

NUORTEN
AKATEMIA

Nuva ry.

NUORTEN
SUOMI